

GROEN
AAN DE BUURT

aan de slag in je omgeving

Verslag

Online themabijeenkomst

Groen aan de Buurt Bomen en bewoners(initiatieven)

18 november 2021

Groen aan de Buurt

Hoe kunnen bewoners(initiatieven) helpen bij het planten van nieuwe bomen in hun omgeving? Waar loopt de gemeente tegenaan bij enthousiaste bewoners met plant ideeën en hoe doen andere gemeenten dit? Hier ging de themabijeenkomst van november 2021 over.

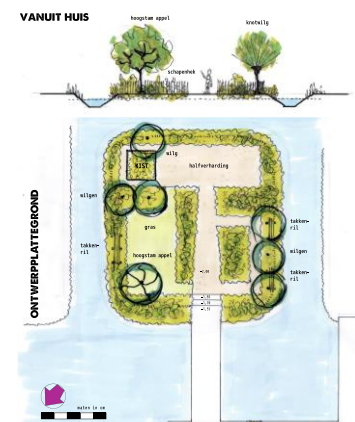
Er komt wereldwijd steeds meer aandacht over bomen en ontbossing. Frans Timmermans heeft de ambitie uitgesproken om 'minstens' 3 miljard bomen in Europa te planten en bij de klimaatop in Glasgow dit jaar ging de eerste grote deal over het stoppen van ontbossing. De rol van Nederland hierin staat opgenomen in de Bossenstrategie: in 2030 10% meer bos. Het [Bomen Actieplan](#) vertaalt deze ambities weer naar provinciaal niveau. Het actieplan laat zien dat het mogelijk is om in de periode 2020-2023 tenminste 600.000 extra bomen aan te planten in de provincie Utrecht. Voor gemeenten is in het Klimaatakkoord het streven vastgesteld dat het bomenbestand van iedere gemeente met 1% per jaar toeneemt. Veel gemeenten hebben al de ambitie om meer bomen te planten vanwege de positieve bijdrage van bomen aan de waterhuishouding, de biodiversiteit en een gezonde leefomgeving. Tegelijkertijd is het niet altijd makkelijk voor gemeenten om bomen aan te planten, mede door ruimtegebrek, zorgen over beheer en onderhoud en belemmeringen door kabels en leidingen.

Onderdeel van het Groen aan de Buurt project is de Voucherregeling Beleef en Bewonder. Deze is opgezet om kleine lokale groene initiatieven te stimuleren door middel van een financiële bijdrage. Op 15 november is de regeling geopend voor een speciale Bomeneditie. Vrijwilligers- en bewonersinitiatieven kunnen een voucher aanvragen ter waarde van €500 of €1000 voor een bomen plant project. Maar hoe faciliteer je als gemeente deze enthousiaste bewoners?

Goede voorbeelden

Wij vroegen vier initiatiefnemers die door middel van de voucher een plantproject uitgevoerd hebben hoe zij de afstemming met de gemeente ervaren hebben:

Els Pluimakers uit de gemeente Woerden heeft naar aanleiding van de voucherregeling nieuwe bewoners uit de nieuwbouwwijk WeidZegveld opgetrommeld om gezamenlijk fruitbomen, wilgen en struiken te kopen voor in de wijk. De gemeente had enkele 'spelregels' over onder andere boomsoorten en het beheer: dit is vastgelegd in een **overeenkomst**. De inrichting en het beheer is dus een samenspel tussen bewoners en gemeente geweest.

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Hierna vertelde **Ronald Verbeek**, coördinerend lid van bewonersinitiatief Houtense Bijzaken, over hoe zij hun project waarbij ze 'minibossen' in Houten hebben aangelegd. Ronald geeft als tip dat de term 'bomen' veel hindernissen met zich mee brengt. De oplossing hiervoor kan zijn om het '**bosplantsoen**' te noemen: dit kun je tien jaar lang met een snoeischaar bij houden. Voordat ze aan dit project begonnen, is afgesproken of het bewonersinitiatief ook het onderhoud doet of dat dit vanuit de gemeente gedaan wordt. er een contract getekend over het onderhoud.

Chris Coppens uit de gemeente Montfoort heeft dit najaar bomen in zijn straat geplant samen met buurtbewoners. Dit gebeurde in samenwerking met de gemeente: de gemeente heeft de grond klaar gemaakt en de bewoners hebben de planten gekocht en er in gezet (zie foto's). Contact met de gemeente ging goed, via Zoom. Chris had **één contactpersoon** binnen de gemeente, wat erg goed werkte. De bewoners hebben een tekening en beplantingsplan gemaakt, wat de gemeente na goedkeuring heeft geprofessionaliseerd voor de aannemer. Chris gaf als tip dat het handig is als gemeenten een goed overzicht hebben van alle subsidies en regelingen die er zijn voor dit soort initiatieven.

De laatste presentatie werd gegeven door **Ronald Landman**, die als landschapsarchitect was betrokken bij het project Ecopark Linschoten in de gemeente Montfoort. De gemeente heeft hen benaderd om de omgeving rond de bijenstal wat 'aan te kleden'. Daar is het plan voor de beplanting uit ontstaan. De gemeente heeft inspraak gegeven over de plantsoorten. Het onderhoud ligt bij de bewoners. Zijn tip is om een dergelijk project vanuit een **bestaand bewonersinitiatief** te doen: dan creëer je meer vertrouwen richting de gemeente.

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Geleerde lessen

Aan het eind van de bijeenkomst werden een aantal geleerde lessen gedeeld, namelijk:

1. Hechte samenwerking

Voor een geslaagd bewonersproject, is een hechte samenwerking tussen de bewoners en de gemeente nodig. Dit kan in verschillende vormen en verhoudingen (de gemeente kan een grote of minder grote rol in het project pakken), maar één contactpersoon vanuit de gemeente die goede communicatie over regelgeving en dergelijke kan geven, helpt het bewonersinitiatief snel vooruit.

2. Integrale aanpak

Om een dergelijk plan meer impact en draagvlak binnen de gemeente te geven, helpt het om meerdere thema's te betrekken. In het project van Chris werd bijvoorbeeld 'verkeersveiligheid' betrokken, waardoor ook uit meerder 'potjes' geld gehaald kon worden binnen de gemeente. Voor bewonersinitiatieven kan het helpen als de wijkadviseur het aanspreekpunt voor de bewoners is. De wijkadviseur kan dan intern kijken welke afdelingen er bij betrokken moeten/kunnen worden.

3. Budget binnen gemeente voor bewonersinitiatieven

Vaak is er binnen de gemeente geen apart budget voor het ondersteunen van bewonersinitiatieven. Bij de gemeente Utrecht lossen ze dit op door twee aparte potjes te maken: één voor gemeentelijke werkzaamheden en één (vaak kleinere) voor bewonersinitiatieven. Op die manier kun je initiatieven vanuit bewoners beter opvangen.

4. Laat bewonersinitiatieven budget vinden

Ook als er geen of niet veel budget beschikbaar is vanuit de gemeente, kan er ruimte worden gegeven aan goede ideeën onder bewoners. Bewoners zijn super creatief in het vinden van financiering. Als gemeente kun je ze hier bij helpen, er zijn namelijk veel fondsen in de provincie voor groene bewonersinitiatieven. Een overzicht hier van vind je op onze groenaandebuurt.nl website.

Heb je nog vragen of suggesties, dan kun je als onderdeel van het Groen aan de Buurt kennisnetwerk contact opnemen met Isabel Kruisheer via i.kruisheer@nmu.nl. De volgende kennissessie zal in het voorjaar van 2022 zijn. De uitnodiging hiervoor ontvang je per mail. Ken je andere partijen of collega's voor wie deze en andere kennisbijeenkomsten ook interessant zijn? Laat hen zich dan inschrijven voor de verzendlijst via servicepunt@groenaandebuurt.nl. Alle sprekers en deelnemers hartelijk dank voor hun bijdragen en hopelijk tot een volgende keer.

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.